… byrlin profitaarnar negedegtün!
Пролетарии всех стран соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin ΥNEN

…(b) namiin B-M. mozkom ba B-M. respyybl. TK bolon yiledber. ebleliin …rebleliin emenees eder byri niitelegdene IX dygeer zilde garça baina.

1932 onii MAI 17 eder
№ 115 (668)

Zakika ynei
Sara byriin 1 tekeriq. Alban gazaruudta 1 tek. 80 men. Gadaada ulasta—1 tek. 50 men. Dugaar neseedin yne 5 menge

„B-M. Ynenii" koreenii aadris:
Верхнеудинск. Центросоюзная 19 тел. № 3-23.

Kabariin tarilgiin çanar teempe kojoriin tөlөө temeceke

…kim kolkosuudaas yliger abça tarilgiin teempiigi …urdadkaka ba өmçiin azaltaniigi ankaralcaka

…DKUTTC-te bolşoviigiin tarilgada ilasaniigi raapartalaka

…y „Kamtiin azaliin tөlөө" …eze soninii koroondo.

…laan ceregiin azaliin" kolkoos…yyskel bol, K T U C-iin zөblөl…siin өrgөn niite azalçantai tө…baricaatai baisanii gerçe mөn. …kyce ende bol—milioonii ky…ocaliis baiguulgiin ba ulas oro…kamagaalka byke froontodo ma…laka naidalga mөn.

…T. U. C-iin Dorono — Kizaariin …ad bolko D. K. T. U. C-te ulaan …ba bolsoviigiin 3-dugaar tarilgiin …igi raapartalaka jabadal bol, ce…n ba ulas tөriin surguuliiin byke …arinuudta bolşoviigiin debzelte …anuudiigi өlkiin tөlөө temeceke …çin zorig ba kyce çadaliigi ma…zergede өgөnө. …arilgiin froontodo tanai ilalta bol …yşiin taban ziliin ilaltiigi ba angi …socaliis bөlgөmiin bolon tyynii kamgaalaka suuriiigi bekizyylke şine ba bata gagnuuri bolzo өgnө.

D. K. U. T. T. C-iin kubiskalta ceregiin soveed tanai togiigi, ceregiin erkim sain D. K. U. T. T. C-iin togiigi Tuskai ceregiin surguuli—ceregiin ilaltiin togiigi kabariin tarilgiin tөsөbiiçi bolşoviig josoor gyicedken ba ilyybçelen gyicedken kizaariin erkim sain kolkoosto өkө geze şiidkezei.

Socaliismiin tөlөө cukarişa ygii temeceze olson dari şingesen ene tog D. K. U. T. T. C-iin gabljaata tog bol, şagnal bolko socaliis baiguulga ba ulas oronoo kamgaalaka kojoriigi negedken jabuulkada kөtөlөkiin ekin bolko.

Manai udaridagça ba ilaltiigi emkilegçe Leeninii nam mandatugai.
Nөk. Staalin mandatugi.

D K U T T C-iin komandaarma
Bliyykir.

Selengiin MTS-iin dutuu zyilyydiigi darui usadkaka keregtei

(manai tuskai biçegçees)

Selengiin MTS bol odoo kabariin tarilgada ton oportuniis josoor kandaza baina. Tus MTS-iin 3 dugaar yiledberiiin tasagta (Orongiin) apreeliin 25-nii eder ertiin paar kakalaza ekileke tөsөbtөi baisan aad, odoo ma isara garatala yiledberiiin tөsөb MTS-ees ilgel ygii, deereeseni 20 garan tragtariistanuud kiike azal ygii saataza baiba. Odoo tarilgiin kөdөlmөridө jabaka zuuraa, 3 dugaar yiledberiiin tasagta ton jike, tasaraltai baina. Zişeelebel: „Ulaan Orongo" komuuniin tarilgada jabaza baisan 4 traagtaruud toso, kirosiin tasaldaza 2 çaas tukai saataza kөdөlmөriөө kiikee zogsood baiba.

Doodo—Bөkөndө jabaza baisan traagtaruud yrgelzede ebdereze baina Kokorinii toskondo jabaza baisan traagtaruud zөөlөnçi gazarta kakalaza jadaad baina.

Gadna, traagtariin bornoi ba seejelke dutuutai azai. Enyyn tus MTS-iin 3—dugaar yiledberiiin tasagiigi daagşani sanalaa negeçi tabika ygii, karin amarkan suuza baina gekees gadna tus MTS-iin rajoon dotorki kolkoosuudni apreeliiin 20-nii edөrөөs ekilen kabariin tarilgada garasan bolboçi, odoo main 10 kyrtel aimagiin gazariin tasagta kakalasan gazariin medee ogto kyrgel ygii suuna.

Enyyn tukai zokiko gazaraas darui sanalaa tabiza bolşoviigiin tarilgada saad toormoz bolko zyilyydiigi usadkaka keregtei. D.

…mçiin azaltaniigi martaza bolko ygii.

Mukarşiberiin aimagta өmçiin azaltan geegdeze jabana.

Main 13-nii medeegeer 963,23 ga tarigdaba.

(telegraamaar)

Mukarşiberiin aimag dotor mai sariin 13 eder kyrtel kamta 963,23 …arigdaba. Enyynees kolkoosuudiin tarisani 930,13 ga, өmçiin azaltanii …sani araikan 33,10 ga, bolson baina. Tariaanii tөrөlөөr ilgabal: jaarica …21 ga, şiniice 71,72 ga, ovioos 10,6 bişe tariaa 2,06 kolkoosuud tarisan …na 32,42 ga, jaarica 0,68 ga şiniice өmçiin azaltan tarisan baina. …ta 887,63 ga jaarica, 72,40 ga şiniice tarigdaba. M.T.S. uudiin tarilga …ai main 13 өdөriin medee aimagiin tөbtө ygii baina. Byke tөsөbeni …65 ga, 13 nii eder gyicedkeseni 2,01% arai geze bolno. Ilangajaa …çiin azaltan jike kozomdozo jabana.

Zambaliin.

Tarilgiin tөsөbiigi gabşagaigaar gyicedkeze baina

Selenge. Borgoin somonii „Saikan…aa" arteel odoo bolşoviigiin gurba…gaar kabariin tarilgada nege yrgel…n brigaada emkidken gargasan …ina. Tus brigaadani tarilgadaa gar…daa, bygedeeree bejee gabşagailaza …raad, main 5-nii eder tarilgiingoo ilyybçelen dyyrgeze baina. tөsөbiigi 50% gyicedkebe, edeni byteeke noormiigoo ilyybçelen gyicedkene, tus brigaadiin 50% ekener baina. Tiin 50 garasan nasatai ekener Cebeg Zamninii bol, bejee gabşagaida sonoskozo, byteeke noormiigi usadkaka surguuliigi jabuulza baina.

Gadna brigaada deeree erdem ygii-

Bişe kolkoosuud enyynees zişee abça, tarilgadaa bolşoviigiin kurdabçalalaar jabaka keregtei.

Dorziin.

Gakain oroonii kampaaniiigi zөвөөr өngөrgөkө josotoi

Manai B.-M. rispyybligiin өmөnө …igaa zorilgo bol mikanii kereglel…angaka jabadaliigi kurdabçalan şiid…keke zorilgo mөn azai. Zygeer jamar …nal eskebol kedөө aradiin ba ed …bolbosoruulka gazariin kөdөlmөriçө…diin debzen baigaa kereglii oirokon …zuur kangaka josotoib gekede; gakai …geze kelebel zokino. Gakai bol mika …ba өkө jiketei tula bişe maluudtai …adali ygii baina. Enyynii tukai daraa…lan tailbarilabal.

Gakai bol esөkөdөө tyrgen azai. Bood bolsөor 4 sara bolzo tөrөnө. Nege zilde 2 udaa tөrөkө ba dunda …zergiigi ababal 8—10 zulzaga gargana. Yker ba aduunaas esөkiin talaar 15—20 dakin tyrgen baina. 100 tologoi gakaitai bol, zil byride 81 tologoi …alaza ideze baibal too tologoini esөlte bagaçi buuraka ygii azai. Ene …mete ykeriigi bolbol 30 ba koniigi 28-aas deeşelyylze bolko ygii baina.

Gakai bol tyrgeer bejee kycene. 10—12 saratai bolsonoos koişo tөrsөlkө çadaltai bolno. Bordozo şakabal 6 saratai aad amidii bejeni 90—100 kilograam tatana. 3 sara gyicesenii koino şakaza bolno.

Gakai bol talka, tariaa ba tөmөsө …nogoo bolood syyçi ilgad ygii idedeg tula tyyniigi koto kөdөө gazarta Kençi tezeeze bolno.

Yrezyylgede kereglek ere gakai jamar şinzetei baibal sainba.

Yrezyylgede keregleke ere gakai tabikadaa emegeg ygii eryyl ba gabşagai çanga bejetei baibal sain. Balkagar sula ba narin urta bejetei bogonikon kөltөi gakai muu baika. Tөliin sain baikiin tulada, nege zil gyiceegyi nasatai gakaigi eme gakaida tabiza bolko ygii.

Yrezyylkiin tulada yldeeke eme gakai jamar baibal zokikoв.

Beje kelberiin talaar mөn deere dursagdasantai adali baika josotoi. Tyynees gadna yrezeltei yylterees garsan ba çadabal olon kөkөtөi baibal sain. Jөrө olon kөkөtөigi şiilebel deere baika, tiime bolbol olon zulzaga tezeene. Tөrөsөn zulzagadiigini tyynii syytei kөkөnii toogoor orkiko josotoi.

Oroonii yje kezee zokikoв.

Eme gakain oroogoo sanaza idee kool idekejee zogsood, baiza suuza jadana. Tiigeze sanaka cagni nege syydke kakas bolood zogsono. Tyynees koişo 3—4 doloo konosonii syyleer basa ekilke baika. Tere yjedeni ere gakaida tabika josotoi. Ere gakain kojor udaa geşkesenii koino tasalaza abka keregtei. Kerbee tyynees koişo 3—4 doloo konood dakin sanaa ygii bolbol, bood bolbo geze medegdene. Bood bolosonoos koişo 3 sara 3 nideeli 3 konog bolood tөrөnө. Tөrөsөnөөsөni koişo nege sara bolgood dakin ere gakajda tabiza bolno.

Oroondo oruulka jamar arganuud baikaв.

Kojor janziin arga baidag. Negeni bolbol sula tabiza orkiko, kojordokini bol, kaaltada bailgaza niilyylke baina.

Tyryyşiinkieer bol ere gakai boroovigi keden tologoi eme gakainuudta tabiza sula orkikodo өөrөө biderçe olozo geşkene. Iike ogto kereg ygii baina. Zişeelbel: jamar gakaida jamar boroov geşkesen ba kediide geşkeseni medegdeke ygii tula kediide tөrөkө cagani medegdeke ygiigees koişo tyyniigi kyliceze abka berke baikaas gadna bykii eme gakainuudiigi negen ere gakaida tyryylke berke baidag jum. Tyynees gadna boroosuud bol tyrgeer muudana.

Kaaltada bariza bailgaad niilyylkei dee tere jabadaluudiigi cөm өөriinduraar bolgozo bolko baina. Tiimees jamar gakaigi jamar boroovto tabiza өkө, kediide bood bolosoniigi medeke tula tөrөkө өdөriigi medegdeke baika.

Kaaltaar oruulkadaa tedeniigi tegşe gazarta niilyylke josotoi. Enyynii uçarani bol ali alinii kaltiraza unaka ygiin tulada baina. Eme gakain syyliigi kazuu teeşini tataza ujabal sain. Zaluu ba çanga bejetei boroovuud bol, buul ygii udaan suuza, keden udaa yrisee askadag baiza bolno, tere bol ogto ilyy, muu baina. Tyyniigi karaza baigaad tuuza buulgaka josotoi ba syyleereni eme gakaigi bairadani oruulaad, 5—10 minuuta kyrtele bailgaza, nomgorosonii koino ere gakaigi өөriini bairada tabika. Gakai bol 5 saratai bolkodoo oroondo orkiigoo sanana, zygeer tiime bagaar oruulka kereg ygii. Tomo sainuud zulzaga garguulza abka ba eme gakaigi gutaka ygiin tulada eryyl sain jike bejetei zulzaganuudiin 10—12 saratai bolkodo oroondo orooluulza bolno. Nege zil kagastai bolko kyrterni 7 konogto nege—kojor eme gakai өkө josotoi.

Tyynees deeşe nasatai bolkodoni 25 tologoi eme gakai ba zil dotor kojor ere gakaide 50 tologoi kyrter tabiza bolno.

Jamar cagta tyryylвel zokikoв.

Nege zil dotor eme gakai byriigi kojor udaa tyryylkiigi oroldoko josotoi. Tyryyşiin tөrөlgө fivraali sara bol zokino. Kojordoki tөrөlgөni aavgusta juu ijyylide bol zokino. Tiimees tyryyşiin oroon—sintiaabri juu ugtiaabrida, kojordokini—maartada juu apreelida bolko bolno. Kerbee kojor udaa tyryylze bolko ygii baibalni negen udaa tөryylkiin tulada nujaabri juu dikaabrida orooluulka.

Yndesen sojoliin baiguulalta

Sojoliin dobtoigodo daiçalkii josoor daвkin oroko keregtei

Zunii cagiin sojoliin dobtolgiigi emkiteigeer jabuukla.

B K(b) Namiin IX konferenciin Buriaad oroniigi 1932 ondo yrgelzedee biçegtei bolgoko gesen togtooliin yndeseer ene onii Mai sariin 25-aas ekilen zunii cagiin niitiin sojoliin dobtolgo jabuulagdaka bolzoi.

B K (b) Namiin moziin IX konfereence bol өөriingөө togtool dotor M. K. ba A K-diigi ujalgalsani **„biçeg medeke ygiigi usadkaka froonto deere tokiooldozo bykii osoldol tasaldaluudiigi usadkakiin tula tyrgen cagaa kemzeenyydiigi abça, aimaguud, toskon, somonuudta brigaaduugiigi emkidkeze gargaka, urida jabasan aimag, somonuudaas bygsiiriin brigaad emkidken kozomdozo jabasan gazaruudta ilegeeke, sojoliin dobtolgo, socaliis mөriicөө ba gabşagaiçalka jabadaliigi өrgөөr jabuulka"** geze ton todorkoigoor temdeglen togtooson baina.

Ene zilde sojoliin dobtolgiigi kurdabçalakii josoor jabuulkadaa, өngөrөgçө ziliin alduunuudiigi dabtaka ygiigi erkebişe seremzeleke josotoi. Nidonon ziliin sojoliin dobtolgiin yndesen dutuu zyilnyydeni bol, surgagçad ba jөrөnkii gegeereliin kөdөlmөriçөniigi sojoliin dobtolgodo kabaaduulaa ygii, niite aradiin dunda bolbosorol nebterelgiin kөdөlmөri ugta jabuulagdaa ygii, niite arad bol, yrgelzedee biçegtei bolko jabadaliin toiruulan nigta emkidkegdeze çadaa ygii g. m. iime gol dutamaguudtai өngөrgөgdөsөn baika juma.

Odoo yjede biçeg medeke ygiigi usadkaka froontiin erkin zişeenyydiin (Alair, Ekired—Bulagad) kamta, aikabtar zigşyyritei buzagai tasaldaluud nileed baina, ene bolbol erkebişe usadkaka josotoi. Jөrө ene eder tologdozo bykii byridkel dotoroo, yrgelzedee biçegtei bolkiin tөlөө şuud temecee ygii kamagiin syylde çirgyyldeze jabasan aimaguud ileren medegdene.

Syyliin zergede çirgyylden jabasan aimaguudiin kara spiiskiigi zagsaabal Mukar—Şiberiin aimagiin biçeg medeke ygii zoni—9343 kyn, tyynees ene Main 1 kyrtel biçegte surgagdagçadani jөrөdөө 541 kyn baina. Koito—Baigaaliin aimagta 740 biçeg medeke ygii kynees negeçi kyn surgagdaa ygii, Bargazanii aimagta biçeg medeke ygii 7981 kynees 924 kyn surgagdaba, Bauntiin aimagta 400 kynees arai geze 37 kyn biçegte surgagdasan ba edeneriin koinoos Selengiin ba Zakaaminii aimaguudiin oroko zergeni bolko baina.

Zunii cagiin sojoliin dobtolgiin yjede, yrgelzedee biçegtei bolko asuudaliigi şiidkeke jabadalda erkebişe şiidkekii çanartai kubilalta kiike josotoi. Enyynii tula ene zun jabuulagdaka sojoliin dobtolgodo kereglegdeke keregselyyd ba gegeereliin kyçiigi dutamag bişeer kangaka çukala. Manai teeknikymyyd ba dunda surguulinuud bol, 1276 kynees dooşo bişe gegeereliin kaadriigi өgөkө josotoi bygeed, tedener bol respyyblig dotoroo keçeneen biçeg medeke ygii ba keçeneen kyn biçegte surgagdaza bykiin todorkoi medee byridkeliigi abka ba sojoliin dobtolgiin jabuulagdaza bykii yjede kozomdozo jabasan aimaguudiigi yrgelzedee biçegtei bolgokiin tөlөө temeceke, ene zuuraa byke somon suurinuudiin gegeereliin kөdөlmөriçөniigi tatan elsyylze metoodigiin tusalamza abka josotoi.

Aradiigi gegeeryylke narkomaad ba biçeg medeke ygiigi usadkaka bөlgөmiin moziin zөblөl, sojoliin dobtolgiin gegeerel bolbosoroliin kөdөlmөriçөndө daiçalakii josonii kөtөlbөri udaridalga өgөkө, byke toskon somonuudta sojoliin dobtolgiin ştaabiigi byke nam komsomooliin ba niitiin emkinyydees tomilon emkidkeke. Gegeereliin kyçiigi zailaşa ygii keregleze bykii aimaguudta bogoni bolzoriin tөr surguulinuudiigi emkidken kaadriigi beledkeze kangaka jabadaliigi emkidkeke.

Manai tөbiin ba kөdөөgiin zөblөl niitiin emkinyydees odoo kyrtel biçeg medeke ygiigi usadkaka keregiigi oportuniis josoor cegneke ygii baisan jabadalaa yndeseereni usadkaka josotoi.

Imagtala byke niitiin kyçiigi daiçalan tataza emkidkeed, bidener bol Buriaad oroniigi 1932 ondo yrgelzedee biçegtei oron bolgoko jabadaliigi eceslen şiidkeze çadaka baina.

N. C—giin.

B. M. ulas dotөroo biçeg medeke ygiigi usadkaka jaвadaliin gyicedkeliin вyridkel.

1932 onii main 1 medee.

Aimaguud	Biçeg medeke ygii	Biçeg medegçed	Surguulida baigçad
Agiin	19122	1596	3268
Zakaaminii . .	5351	—	2008
Kiaagtiin . . .	8744	2842	5083
Mukar-Şiberiin .	9343	541	224
Selengiin . . .	—	—	—
Tynkenii	3624	880	1942
Bauntiin	—	—	—
Aairiin	4939	4618	311
Bargazanii . . .	7951	924	951
Bookonii . . .	400	54	253
D-Ydiin	8313	945	3178
Jaruuniin . . .	2581	698	1120
Kabaanii	4656	1015	1844
E bulagadiin . .	5509	978	4531
Koriiin	4846	611	3802
K.-Baigaliin . .	—	—	—

Staalingraadiin traagtariin zavuudiin suuri taвigdasaar 6 zil вolвo

Өdөr вyri—zuun taвi

Mөnөө eder manai ulasiin kөdөlmөriçөn angi zavood faabrig deeree, kolkoos azaltan tarilga kakalga deeree nargiuulza, targiuulza kelkii jikeer byteeze, kakalaza karluulza keden mingaar tariza өdөr byri ilalta dabaza baika zuura ede jikeken ilaltanuudiin negen bolko—**Staalingraadiin traagtariin zavoodiin suuri tabiza ekilsen cagaas koişo egce zurgan ziliin jike temecel өngөrsөn tyykete өdөriigi temdegleke baina.**

Zaa! Jamar cagta iime jike ilaltiin temecel ekilsen belee?

Tariaa tariza kooloigoo tezeekemni geze taşaadani taşuur өlgөmө jasan turankai ganca morindoo salaatai modon anzasa kөlөөd pomeeçeg bajaçuudiin kajadasan sabdag katuu gazariin kөrөsiigi ereileze... ereileze... „eldeze"... „eldeze" tariza.... tariza.... zildee kori guçan bukal—korşogor şara oroosotoi—tariaanii urgaca kuriaaza abadag iime zobolonto baidaliigi enyynii urida kaanta kargis zasagtai baisan oros ulasiin ygiitei jaduu tariaaçan arad edelze baisan azai.

Zөblөltө zasag togtosoor, ene erdem bolbosorol, onison teeknig, maşiina zebsegiin talaar kapitaalta gөrөnyydiin kamagiin koino kozomtoson oros ulasiin bydyylig modokir josonii aza akuigi socaliis josoor şinedken zasaka, indyystri kөgzyylze, maşiina traagtaruudiigi keden zuun mingaar byteeze sovkoos kolkoosiin yrgen daida teeşe өdөr byri yrgelze subaruulka gebe. SSSR ulasiin zaka bulanguudta zavood faabriguud, byteeze ekilbe. Endeçi t e n d e n ç i, gigaanta bosobo. Iigeze kurdabçalza, indyystri kөgzyylze baitala—edenii negen bolko:

—Staalingraad kotodo traagtariin zavood baiguulza, zildee zuun mingan traagtar byteeze kapitaalta ulasuudiigi oiriin cagaa kyseze uradani orko—geze komuniis namiin zygees katuu çanga uriaa kajagdaba....

—Ene zөb! byteeke keregtei! geze prolitaari angi baatar kyçete karluu өgөbө! Ene geseer zavoodiin buca şinzelegdebe, zavoodiin barilgiin tөsөb zokioogdobo, kөdөlmөrçөn cuglarba, inzeneer teeknigyyd jirebe, barilgaçi ekilebe, өdөr byri өөdөө bosozo baiba... kөdөlmөriçөn kөkiөөtei, socaliis mөriicөө, gabşagaiçalga yrgenees yrgeneer jabuulagdaba.

Ene bolbol өngөrөgçө 1926 onii Main 16-nii өdөr ekilsen jym.

Socaliismiin—gigaanta bolko ene zavoodiin barigdaza ekilkees koişo kriizes mogoido kooloigoo boogdozo baisan kariiin kapitaaltan bol bolşoviiguud socaliisam baiguulza çadaka ygii, Staalingraadiin Traagtariin zavood byteke ygii geze baiza demei demei kaşkaraldaba, syikereldebe, şөdөө kabirba, niydee kilaibaçi tusa bolbo ygii.

Ede kynii çusa sorodog tezeger gөdөsөtө kapitaaltanaas yldesen kogbog bolko niudargaçuud, Lama bandinar, nojod tyçemed bol traagtaruud oloşorzo maniigi nisa tese darkani, kakalza orbuulza calgakani geze medeed **basa aaşalba, kudalaar idkaba, koro kyrgeke gelcebe,** өdөr byri burkandaa **mөrgөbө, sөni** byri zula badaruulba, zalibarba, sөsөglөbө, gөrөm nom **unşaba.... juuçi** tusalba ygii. **Edenii tusalagçad, kөldөgçөd, kөtөrөldөgçөd** baruunii kelberelten, „zyynii" nugalaaçan enyynees zyrkeşeebe, aiba, şazaganaad gedergee cukariba, ene gigaanta byteeze çadaka ygiidbi gebe, eldebiin „tioori" gargaba... jag nokoi mete kucaba—juuçi tusalba ygii.

Komuniis (b) Nam ba tyynii zoloo bariza suusan nөk. Staalin bol zorigoor katuu, ukaanaar cecen, niydeer kurca, çekeer sonor, kyçeer jike medekeer sain tula kendeşi mekelegdeke ygii, kendeçi diildeke ygii, kapitaaltanii kooson kaçkaraldaaniigi butacokiood—өөriingөө Leeninii namiin zinkeni şugamiigi niydenii cegcegee mete narin çangaar sakisaar Staalin-graadiin traagtariin zavoodiin barilgiigi caaşani byri erçemtei jabuulba!...

1926-27-28-29 onuud өngөrbө Zөblөltө ulasiin kөdөlmөrçөn angi, kөdөөgiin tariaaçan araduud ene zavood kezee bytekeni geiçeb?—geze өdөr sөni ygii kylieeze baiba.... Oros ulasiin tyykede yzegdee өdii iime jike gigaanta barika kereg bol tiime kilbar kereg bize. Gebeçi Komuniis namiin tөb komiteediin өdөr byriiin bodoto kөtөlbөri dooro Staalin-graadiin traagtariin zavoodiin barilgiin kөdөlmөrçөn ba inzeneer teeknigyyd barilgaa duusaba. 1930 ondo ene zavood kөdөlmөrdөө orço SSSR-iin zaka kizaaruudta taraka yi tөmөn tөni kөlөgyydiin ekin tyryyşiinkeni garça jirebe. Staalin-graadiin traagtariin zavoodiin bydyyn çanga abiaan bol SSSR ulas dotoroos baitagai kapitaalta gөrөnyydte sonosogdozo kapitaaltan barkildaba, prolitaarnar kөkibө.

Ene zavood bol ekin tyryyşeer 1931 onii Ijyyli sarada araikan 5 traagtar byteesen aadla ene 1932 onii Apreeliin 20-nii өdөr gancakan өdөr 144 traagtar byteeze subaruulza gargaba. Enyynii syylde mөn onii Main negenii yjede ajaar 150 traagtar gargaba. STZ-iin şine şine traagtaruud SSSR-iin kolkoos sovkoosuudta aiçalza jirecegeebe.

Tus zavoodiin kөdөlmөrçөn iime jike ilalta jaaza, kerkin dabaab gebel nөk. Staalinii zurgaan zaabariigi bejelyylze urid jabaza baigaa Ameereke ulasiin onison teeknigiigi şudalza ba namiin kөtөlbөriigi sainaar tabiza çadasan uçaraas dababa.

Ene jike ilalta bol manai ulasiin byke kөdөlmөrçөn angi ba kolkoos azaltaniigi omogzuulba. STZ-iin kөdөlmөrçөn bol ene ilaltadaa urmaşaad zogsoko ygii baina. Namiin 17 dugaar konfereenciin indar deerees nөk. Orzonikiidze bol STZ-ad syydkedee 200 traagtar byteekiin tөlөө temeceke josotoi geze daiçalkii josonii uriaa kajaba.

Socaliisam baiguulaltiin nege jike gigaanta bol ene STZ-iin barigdaza ekilsen cagaas koişo mөnөө өdөr egce 6 ziliin oi gyicesenii tyyke tobço tediini iime jym.

V. Komsomooliin

Sonoskol.

1932 onii Main 25-nii өdөr Deede Yde kotodo komsomol zaluuçuudiin ebleliin Buriaad Mongol Moziin Komiteediin **VIII dugaar Konfereence** bolkoor zarlagdaba.

Zөвlөkө keregyyd:

1. Buriaad ulas dotoroo socaliis baiguulalta ba nam komsomooliin emkinyydiin zorilgo tukai (iledkel Jirbaanov)
2. Komsomooliin Kizaariin komiteediin iledkel (Korotiaajiv)
3. Komsomooliin moziin komiteediin tobçoonii toocooto iledkel (Dogdomee)
4. Mal azaliigi kөgzyylke tukai komsomooliin zorilgo (iledkel Çimediin)
5. Moziin komiteed, şalgaka komiisa, Byke kolboonii ba ba Kizaariiin kuralda oçoko tөlөөlөgçөdiin sunguuli.

B.-M. Mozkoomiin sekritaar Dogdomee.

Syyliin soninuud.

Tokioo, 14 (T). Ceregiin miniisteerstviin medeecelgiin josoor japoonii şankaidaki ceregiin zakirgaanuud bol zokildoko biçegeer togtoogdoson gazaruudta japoonii ceregyydiigi bucaan abaaçaka jabadaliigi main 6 ədər təgəskəbə.

Japoontonii zygees abtasan medeegiin josoor, Tamonii diviize bol main negenii ədər çançyniaas Giriin oçobo. Giriinde tus diviiziin ştaab baika azai.

Loondon, 14 (T) Egeeliin kynii kubcas əməsəsən kojor japoon ofiçeeruud bol Kyliveçevskiin ceregiin arsenaalda jireze keden olon ceekyydiigi yzebe geze komuniis namiin „Deili Yorker" geze sonin biçene Ene bol ceregiin zakil kiikiin tula jiresen zon josotoi geze sonin temdeglene.

Nankin 15 (T) Japoontoi batalsan zokildoko biçeg bol gancakan dainiigi zogsooko gesen zyil mən. Tyyn dotor ulas təriin udkatai kelceenyyd baika ygii, iimees Manzuuriin asuudaliin tukai basa kelceen bolno, geze Vanczinvei kelebe.

Mygden, 15 (T). Şankaida zokildoko biçeg batalsanii ulamaas japoontoniigi esergyycen karilcaa tasalka jabadal zogsoogdoko joso ygii geze Beipin ba Czianzin kojoriin japoontoniigi esergyyceke kolboonuud nutagiin zakirgaanuudta medeecebe.

Kanzuu kotodoki japoontoniigi esergyyceke emki bol nutagiin magaziinguudta baisan japoon baraanuudiigi şataaba.

Tokioo, 15 (T). Japoonii dalain ceregiin ministeerstviin eriltiigi kangaza Manzuur ba Şankai kojordoki ceregiin keregcelde 287 milijoon jieen somolko arga ygii baisan deerees finaansiin ministeerstve bol 1932 onii ijuuni saraas 1933 onii maarta kyrteleki yjede dursagdagça kojor gazaruudta 150 milijoon ijeen somolkiigi duradkaba. Yldesen məngəni parlaamentiin udaaki kuralaar somologdono.

Tokioo, 15 (T). Japoondo baisan kədəlməri ygiiçyydiin tooni ton baakan kemzeegeer ababal 1½ milijoon kyn baina geze Dzi medeecene. Tiigebeçi zasagiin gazar bol kədəlməri ygii jabadal bol Japoon ulasta ajuultai probleema bolsoniigi martaza jamarçi kemzee abadag ygii kebeeree baina geze sonin caaşadaa biçene.

Kiliin caana.

Littoonii Manzuuriin iledkeliigi Liiga Naaca batalba.

Ženeeve, 15 (T). Liige Naaciin zəbləl bol Manzuurdaki baidaliin tukai Littoonii komiisiin iledkeliigi batalba. Japoonii tələələgçə Nagasaka bol Japoonii zasagiin gazaraas urid zokioogdoson nairuulgatai azaglalta kiibe. Kitadiin tələələgçə Viigtor ky gedeg bol Littoonii komiisiin iledkeliigi jamarçi azaglalta ygiigeer kylieebe.

Japoonton bol 1 sara dotor Şankaigaas ceregee abaaçaka gebe.

Tokioo 15 (T). Şankaidaki keregiin tokiooldoo ədii baikada Şankaida baisan dalain ceregyydees bişe byke kuurai zamiin ceregyydiigi nege sariin bolzor dotor Şankai kotoos zailuulan abaaçaka geze miniisteryydiin zəbləl togtoobo geze Gadaadiin keregiin miniisterstviin tələələgçə kelebe.

Şankai, 15 (T). Japoonii ceregyyd bol jike buu zebsegyydiingee amanuudiigi Şankai—Izaniiigi kyrieelsen kana teeşe çiglyylen todkozo Japoonii ceregiin kazaarmanuudta oiro baisan gazaruudiigi toiruulza proovolko kaalta kiibe. Ynees gadana Manzuuriin zasagiin gazariin 100 poliiconor Şankai—Izani geze staanciigi ezelzei.

Japoontontoi batalsan zokildoko biçeg Kitadiin erkiigi doromzolno geze Kantoniikin medyylbe.

Gomindaanii Təb Komiteediin geşyyd Kaantoniikin bol Nankinii zasagiin gazarta əgsən telegraama dotoroo, Japoontontoi batalsan zokildoko biçeg bol Kitadiin erkiigi doromzolno, Manzuuriin tukai asuudaliigi çimee ygii algasaka ba basa gadaadiin ulasuudtai batalka zokildoko biçegyydiigi batalka ba buruuşaaka erketei kuuli togtooliigi zokioon gargaka palaata bol ene zokildoko biçegiin tukaida əəsədiingəə erkiigi aldaba gesen baina.

SONOSKOL.

1932 onii Ijyyniiin 10-nii ədər Deede-Yde kotodo BK (b) Namiin Buriaad Mongol moziin komitediin 2 dugaar **pleenym** bolkoor zarlagdaba.

ZƟBLƟKƟ ZYILYYD.

1. Ɵbəsə kuriaalgiin kampaani ba namiin emkinyydiin zorilgo tukai (iledkel nək. Çimediin)
2. Soveeduudiin kədəlməri tukai (iledkel nək. Dabaaiin)
3. Yiledberiiin ba kədəə azaliin baiguulaltiin jabaca tukai (iledkel nək. Daniilov).

Tus pleenymde BK (b) namiin moziin komiteediin pleenymiin geşyyd ba orologçod jirekiigi uriba,

BK (b) N-iin Mozkom.

Zasabari

Buriaad Mongoliin ynenii 113 dugaarta Deede—Ydiin sonin zyilyyd gesen tasalbarida „Deede—Yde kotoşadar paravooziin zasabari kiike ba vogoonuudiigi byteeke zavood baiguulagdaka bolbo" geze biçegdesen baina.

Taiibarilaka uçar: deereki zavoodiigi baiguulaka gazarni Çite koto ba Deede Yde kojorto şinzeleze yzgesen baina zygeer Çite ba Deede Yde kotonuudiin alindani baiguulagdakani şiidee ədii baina. Ede kojor kotonuudta şinzelelge kiisen bykeregyydiigi şalgan yzeed zavoodiigkaanani baiguulaka tukai Moskvagiin təbtə şiidkeke baina azai.

Ž. B.

Sonini erkilegçe C. Dondobiin.

... 1261 Бурлит №494 тираж 4000